

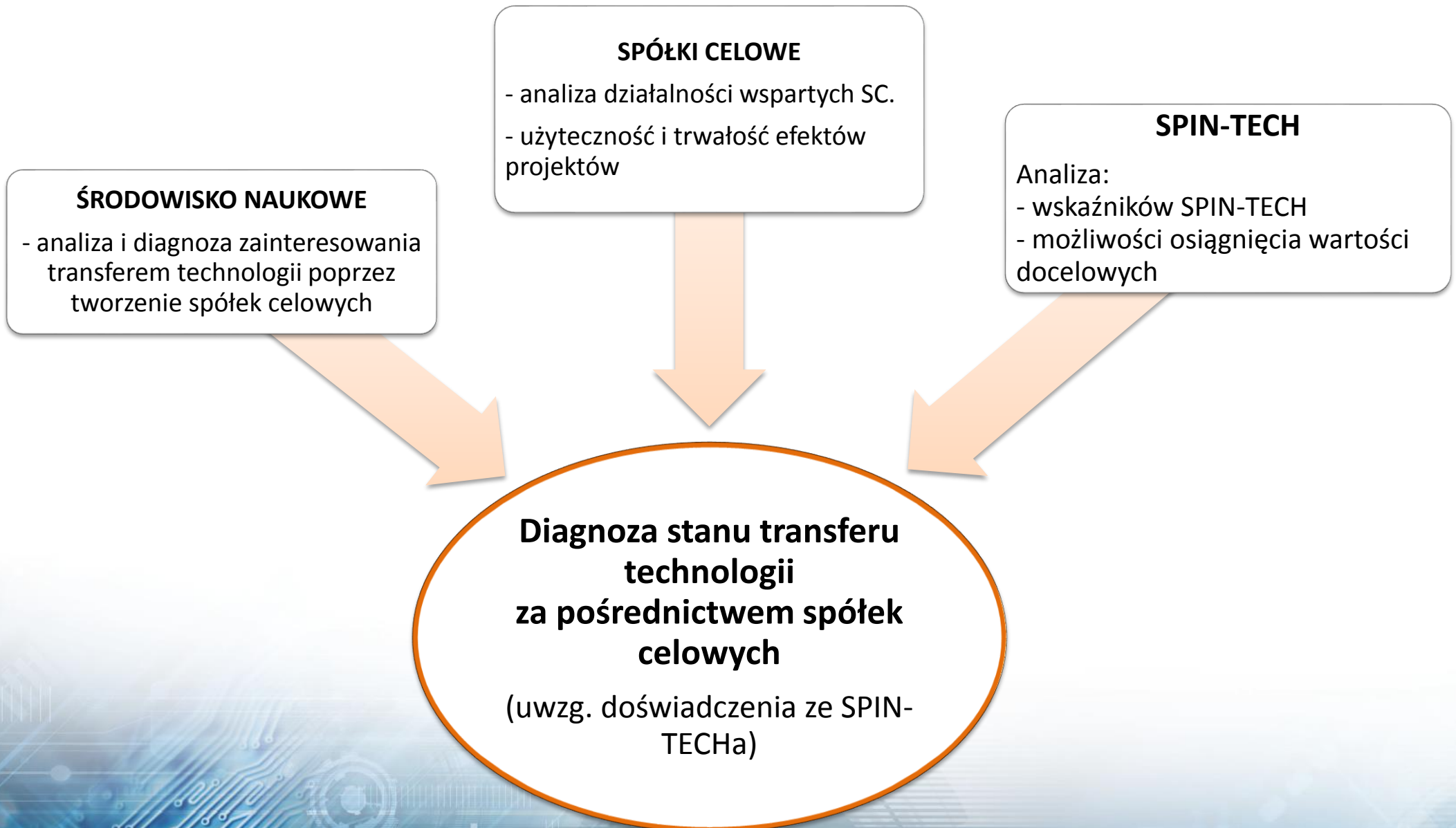

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Diagnoza stanu transferu technologii za pomocą spółek celowych wykorzystujących doświadczenia realizacji Programu SPIN-TECH

NCBR.gov.pl

CELE BADANIA

ŚRODOWISKO NAUKOWE

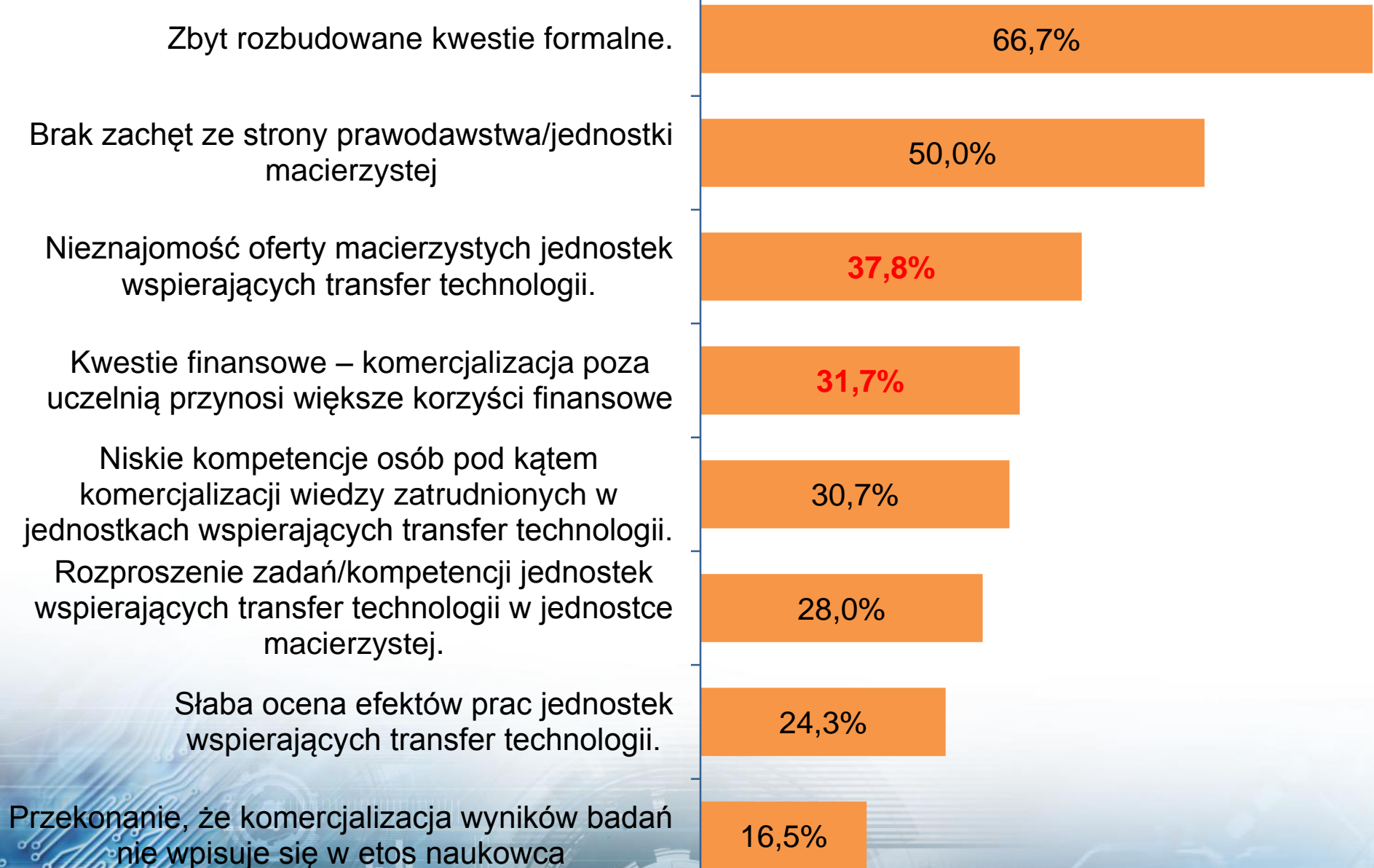
Wykres 4. Jakie ma Pan/Pani doświadczenia związane z komercjalizacją technologii?

Ponad połowa naukowców (52%), którzy podjęli działania związane z komercjalizacją **uczynili to z pominięciem jednostek zajmujących się TT w ich jednostkach.**

- słabości procesu TT, który odbywa się za pośrednictwem jednostek naukowych.

ŚRODOWISKO NAUKOWE

Wykres 6. Jakie są Pana/Pani zdaniem główne czynniki zniechęcające kadrę naukową do komercjalizacji wyników działalności badawczo-rozwojowej za pośrednictwem macierzystych jednostek wspierających transfer technologii?

ŚRODOWISKO NAUKOWE

Proszę wskazać wszystkie jednostki odpowiedzialne za TT w Pana/Pani jednostce i proszę określić ich znajomość	Działa, znam ofertę	Działa, ale nie znam oferty	Nie działa	Nie wiem
Centrum Transferu Technologii	58%	28%	8%	6%
Spółka celowa	15%	15%	20%	49%
Inkubator przedsiębiorczości	17%	22%	23%	38%
Inkubator technologiczny	5%	8%	31%	56%
Park technologiczny	9%	12%	37%	42%

Naukowcy oczekują przede wszystkim wsparcia w zakresie:

- zarządzania procesem komercjalizacji (CTT/SC.)
- nawiązywania relacji biznesowych (SC.)
- ukierunkowania naukowców na prowadzenie procesu komercjalizacji (SC.;BT)

ŚRODOWISKO NAUKOWE

Władze PJB:

- nie oczekują wsparcia na utworzenie spółek celowych, gdyż są to w stanie zrobić na podstawie własnych zasobów, lub nie potrzebują takiej jednostki (niską podaż atrakcyjnych rynkowo technologii).

Oczekiwania władz PJB (zbieżne z zapotrzebowaniem naukowców). Dotacje na:

- rozwój technologii (obejmującą fazę zarówno jej wnikliwej oceny jak i dalszy rozwój), które mogłyby być następnie przekazywane do spółki
- działania związane z pozyskiwaniem partnerów biznesowych

SPÓŁKI CELOWE

- **Bardzo szeroki profil działalności SC.** - jedynie w niewielkiej liczbie przypadków faktyczny obszar działalności ogranicza się do zapisów ustawowych (świadczenie usług konsultingowych i doradczych dla biznesu, prowadzenie szkoleń oraz sprzedaż usług badawczych)
 - cel → zapewnienia źródeł finansowych
 - brak zainteresowania władz PJB procesem komercjalizacji
 - nakładanie się kompetencji CTT i SC oraz (potencjalny bądź realny) **konflikt interesów.**

SPÓŁKI CELOWE

Typ i liczba beneficjenta Programu SPIN-TECH (27 SC)	Uniwersytet 7	Uczelnia techniczna 7	Instytut PAN 8	Instytut badawczy 5	SUM A
Liczba założonych spin-off	29 [średnia: 4,14]	37 [średnia: 5,29]	2 [średnia: 0,25]	0	68
Liczba SC, które nie założyły żadnej spółki spin-off	3	1	6	5	15
Liczba założonych spin-off, które osiągnęły przychody finansowe w roku 2015	6 [średnia: 0,86]	10 [średnia: 1,43]	1 [średnia: 0,13]	0	17
Liczba założonych spin-off z udziałem inwestora zewnętrznego	2 [średnia: 0,29]	6 [średnia: 0,86]	0	0	8
Liczba udzielonych licencji	0	43 [średnia: 6,14]	2 [średnia: 0,25]	3 [średnia: 0,75]	48
Liczba SC, które udzieliły licencji	0	4	1	1	6
Liczba przeprowadzonych/ przeprowadzonych/zakupionych analiz rynkowych	37 [średnia: 5,29]	36 [średnia: 5,14]	18 [średnia: 2,25]	24 [średnia: 6]	115
Liczba odbytych spotkań z naukowcami macierzystej PJB	100 [średnia: 14,29]	535 [średnia:76,4]	208 [średnia: 29,7]	36 [średnia: 9]	879

Wnioski

- **Bez dalszego wsparcia finansowego dalsze funkcjonowanie wartościowych SC jest zagrożone**
- Ryzyko zamknięcia lub zawieszenia działalności w przypadku 10-12 spółek (na 27 dofinansowanych)
- Brak możliwości rozwoju kadrowego SC bez dofinansowania
- Utrzymanie obecnego poziomu kadry uzależnione od prowadzenia działalności usługowej, nieraz odległej od zadań związanych z komercjalizacją
- Dla realizacji komercjalizacji pośredniej, konieczne pozyskanie finansowania dla faz *PoP, PoC*

Wnioski

- **Niewystarczająca koordynacja działań i programów pomiędzy NCBR, MNiSW, MR**
- Badani przedstawiciele SC wyrażali poczucie, że ich głos jest w niewystarczającym stopniu uwzględniany przez NCBR

Wnioski

- **SC mogą pełnić istotną rolę w obrocie IP i komercjalizacji wyników prac badawczych, ale tylko przy wsparciu władz PJB**
 - Sprawnie działające SC pełnią ważną rolę w budowaniu lub wzmacnianiu kultury przedsiębiorczości w PJB, co wzmacnia cały istniejący ekosystem
 - Od decyzji władz PJB zależy, czy SC jest głównym podmiotem odpowiedzialnym za rezultaty współpracy PJB z otoczeniem gospodarczym, czy jedynie narzędziem stosowanym dla ułatwienia osiągnięcia celów
 - Środowisko SC i CTT profesjonalizuje się i podejmuje oddolne działania celem rozwiązania (wspólnych) problemów, ograniczających skuteczność w TT i komercjalizacji. Uwzględnianie postulatów środowiska wzmocni zaangażowanie władz PJB
 - Działalność SC odpowiada zdiagnozowanym potrzebom naukowców ale brak marki spółek celowych (połowa ankietowanych naukowców nie wie o ich istnieniu a większość komercjalizuje bez udziału SC lub CTT)

Wnioski

- **Konieczność likwidacji barier systemowych i prawnych utrudniających rozwój działalności SC w celu zwiększenia zaangażowania władz PJB i uzyskania efektu synergii**
- Większość badanych SC podnosi problem traktowania ich jako duże firmy, co wyklucza możliwość korzystania ze znacznej liczby źródeł finansowania
- Lęk przed ryzykiem operacyjnym, np. związanym z prowadzeniem wycen, sztucznym zaniżaniem wartości technologii przy sprzedaży, zarzutami o niegospodarność pod adresem PJB
- Narastający, wraz z intensywnością komercjalizacji, problem niedostosowania oceny parametrycznej naukowców i PJB do TT i działalności komercjalizacyjnej
- Brak jednolitego, jednoznacznego modelu TT i komercjalizacji przy pomocy CTT i SC powodujący konflikt interesów
- Niewystarczająca kultura pracy naukowców w zakresie ochrony IP powstałej w wyniku pracy w PJB (np. publikacja przed uzyskaniem ochrony)

#IDI

Rekomendacje

- **Lobbing na rzecz zmiany stanu prawnego oraz zmiana niektórych zasad udzielania wsparcia**
 - Sformułowanie propozycji zapisów uwzględniających wyniki działalności komercjalizacyjnej naukowców współpracujących z SC w ocenie parametrycznej
 - Dopuszczenie SC do możliwości korzystania z wsparcia dedykowanego MŚP
 - Dopuszczenie SC – tam gdzie wzmocniłoby to możliwość realizacji ich misji – do programów wsparcia dedykowanych jednostkom naukowym i przedsiębiorcom (np. status podwykonawcy w Poddziałaniu 1.1.1.)
 - Działanie na rzecz skutecznego egzekwowania standardów ochrony IP przez naukowców
 - Sformułowanie wytycznych dotyczących eliminacji ryzyk związanych z przygotowaniem wycen technologii
 - Opracowanie propozycji udoskonalenia przepisów określających możliwe relacje między CTT a SC
 - Wprowadzenie wymogu deklarowania zakresu kompetencji CTT i SC przez beneficjentów, których to dotyczy

Rekomendacje

- **Należy kontynuować wsparcie rozwoju działalności SC w PJB, stymulując zaangażowanie władz PJB w projekty rozwoju spółek**
- Uzależnienie charakteru i zakresu wsparcia od przedstawienia deklaracji o roli SC (i ewentualnie innych jednostek) w ekosystemie PJB
- Wykorzystanie bodźców wzmacniających (z punktu widzenia władz PJB) prestiż udzielonego wsparcia:
 - Wyższa selektywność (mniej wspartych podmiotów, wyższe środki)
 - Publikowanie wyników spółek w postaci rankingu lub cykliczna konferencja z udziałem władz uczelni

Rekomendacje

- **Zapewnienie spójności i komplementarności działań i programów realizowanych w trójce: NCBR – MNiSW – MR**
 - Uwzględnienie specyfiki podmiotów reprezentujących branże strategiczne w oferowanych programach/ścieżkach programów wsparcia
 - Aktywne włączenie się w operacjonalizację i późniejszą realizację Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju
 - Aktywny dialog i wspólne usuwanie systemowych i prawnych barier TT w porozumieniu z innymi agendami państwowymi, PSC i PACTT
 - Zapewnienie informacji zwrotnej niezbędnej do zapewnienia koordynacji i synergii wynikającej z programów adresowanych do całego ekosystemu TT w PJB poprzez monitorowanie szerszego kontekstu interwencji realizowanych przez NCBR

Rekomendacje

- **Zmiana sposobu oceny działalności i efektów SC z elementami aktywnego monitoringu**
- Wzmocnienie i większe zróżnicowanie grona ekspertów oceniających projekty i efekty
- Uzupełnienie eksperckiej analizy sprawozdań okresowych z działalności spółek o spotkania bezpośrednie przedstawicieli SC z panelem ekspertów (uzgodnienie oczekiwań względem SC, wyjaśnienie niejasności, ukierunkowanie)
- Zlecenie usługi badawczej typu *mystery shopping* umożliwiającej zdobycie poglądu o działalności SC z perspektywy potencjalnego kontrahenta (bodziec w postaci zapisu w umowie, informującego o możliwości takiej wizyty)

Rekomendacje

- **Budowa zestawu wskaźników odpowiednich dla poszczególnych ścieżek aplikacji i faz rozwoju podmiotów ubiegających się o wsparcie, ze szczególnym uwzględnieniem wskaźników rezultatu i wpływu oraz ryzyka**
- Wprowadzenie wskaźników rezultatu i wskaźników wpływu stosownych do celów interwencji (należy uznać słuszność celu głównego SPIN-TECH: zwiększenie zaangażowania PJB w proces komercjalizacji za pośrednictwem SC, bo realizacja celu oznacza likwidację najistotniejszej bariery – mentalnościowej)
- W ostatniej, najbardziej zaawansowanej fazie rozwoju SC, głównymi wskaźnikami powinny być: wielkość środków finansowych zainwestowanych w spin-offy, pozyskanych od inwestorów (kom.pośr.) lub wielkość przychodów ze sprzedaży licencji, produktów lub usług (kom.bezp.)
- W pierwszych fazach działalności SC konieczne wprowadzenie wskaźników monitorujących i ukierunkowujących aktywność spółek
- Uwzględnienie ryzyka w TT w procesie oceny efektów

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Zapraszam do zapoznania się z całym raportem

W razie pytań proszę o kontakt:
agnieszka.tokaj-krzewska@ncbr.gov.pl

NCBR.gov.pl